

Opgave 2 Criminaliteit: de opvoedpolitiek van het kabinet Balkenende IV

tekst 2

Verwaarloosde zondebokken bij de kladden

5 **Politici die zich zorgen maken over de jeugd zijn van alle tijden. Maar de plannen om de overheid te laten ingrijpen in het privéleven van gezinnen, gaan zeer ver.**
(...)
Politici proberen elkaar af te troeven met stoere plannen om jongeren en hun ouders bij de les te houden. Nooit eerder overwoog de overheid zó
10 serieus om de voordeur van het gezin open te wrikken. (...) En het meest ingrijpend van allemaal: als het aan de regering ligt, krijgt elk kind – uit een probleemgezin of niet – een elektro-
15 nisch dossier dat elke ongerechtigheid in zijn ontwikkeling tot volwaardig burger boekstaft.
(...)

Vanuit partijpolitiek oogpunt bezien, is er eveneens sprake van een op-
20 merkelijke doorbraak, meent docent politicologie André Krouwel van de Vrije Universiteit in Amsterdam. (...) De ChristenUnie was lange tijd mordicus tegen ingrijpen in gezins-
25 situaties en voor de soevereiniteit in eigen kring¹⁾. Maar sinds André Rouvoet programmaminister is geworden, speciaal voor Jeugd en Gezin, is ook zijn partij in beweging.
30 De harde werkelijkheid van probleemjongeren heeft Rouvoet doen inzien dat de overheid wel achter de voordeur móét ingrijpen. De ChristenUnie is veel pragmatischer geworden, zegt
35 Krouwel. (...)

bron: NRC Handelsblad van 4 juli 2007 door Antoinette Reerink (ingekort)

noot 1 Samenlevingsvormen als gezin, school, kerk hebben hun eigen zelfstandigheid en gezag zonder beïnvloeding en toezicht door de staat.

tekst 3

Voorkomen jeugdcriminaliteit

Waar gaat het om?
Jeugdcriminaliteit lijkt een hardnekkig
probleem. Te veel kinderen komen met
politie en justitie in aanraking vanwege
5 het plegen van strafbare feiten. De
beste manier om te voorkomen dat
jongeren op het verkeerde pad raken,
is hen van jongs af aan zo weinig
mogelijk bloot te stellen aan risico-
10 factoren, en zoveel mogelijk aan
beschermende factoren. Risicofactoren
kunnen gelegen zijn in het kind zelf, in
de gezinssituatie, in de situatie op
school of in maatschappelijke
15 omstandigheden. De ouders moeten
nadrukkelijk ook worden aangesproken
op het gedrag van hun kinderen.
(...)
Bij jongeren die (vaak in groeps-
verband) overlast veroorzaken en
20 jongeren die strafbare feiten hebben
gepleegd, zijn politie en justitie aan
zet. Het kabinet bereidt een
wetsvoorstel voor dat gemeenten in
staat moet stellen sneller te reageren
25 op overlast veroorzakende jongeren
door bijvoorbeeld een gebieds- of
contactverbod op te leggen. (...)

Voor jongeren die strafbare feiten
hebben gepleegd, wordt door de
30 minister van Justitie een beleids-
programma 'Aanpak Jeugdcriminaliteit'
opgesteld. Ook voor deze jongeren is
het van groot belang om weer de aan-
sluiting naar de samenleving: school
35 en werk, en een positieve vrijetijds-
besteding te vinden. Maatregelen als
HALT, STOP, Doe Normaal en ook de
inzet van de gedragsbeïnvloedende
maatregelen zijn mede hierop gericht.
40 Daarnaast wordt de kwaliteit van de
maatregel van plaatsing in een
justitiële jeugdinrichtingen op een
hoger niveau gebracht. Een goede na-
zorg na verblijf in een justitiële jeugd-
45 inrichting is noodzakelijk om de kans
op recidive te verkleinen. Er dient een
naadloze overdracht plaats te vinden
tussen justitiële organisaties en lokale
organisaties met heldere afspraken: er
50 is een plek op school, of werk, er is
een veilige plek om te wonen,
eventuele gezinsleden zijn voorbereid
op de thuiskomst en worden waar
nodig ondersteund in het weer op-
55 pakken van de opvoeding.

bron: Programma voor Jeugd en Gezin 2007-2011: Alle kansen voor alle kinderen, mr. A. Rouvoet, minister van Jeugd en Gezin, Kamerstuk van 28 juni 2007

Opgave 2 Criminaliteit: de opvoedpolitiek van het kabinet Balkenende IV

Bij deze opgave horen de teksten 2 en 3 uit het bronnenboekje.

Inleiding

Op 7 februari 2007 presenteerden de partijleiders Balkenende (CDA), Bos (PvdA) en Rouvoet (ChristenUnie) het regeerakkoord 'Samen werken, samen leven'. Deze politici willen een "samenleving waarin de overheid grenzen stelt". Door zich te bemoeien met het leven van burgers, hoopt het kabinet veiligheid, respect en sociale samenhang te kunnen bereiken.

De teksten 2 en 3 gaan over de vraag hoe het kabinet 'probleemjongeren' wil gaan aanpakken.

Lees de regels 1 tot en met 17 van tekst 2.

Het is de bedoeling van minister Rouvoet dat vanaf 2008 ieder kind dat in Nederland wordt geboren een Elektronisch Kinddossier krijgt. Dit dossier bevat informatie over het kind, de gezinssituatie en de omgeving.

- 2p 7 Leg uit met welk uitgangspunt van de rechtsstaat het aanleggen van een elektronisch dossier voor ieder kind in strijd kan zijn.

Lees de regels 18 tot en met 35 van tekst 2.

Het artikel eindigt met een opmerking van universitair docent André Krouwel. Krouwel stelt dat de ChristenUnie aanvankelijk tegen ingrijpen in gezinssituaties was, maar veel pragmatischer is geworden.

- 2p 8 Leg op grond van een kenmerk van pragmatisme uit dat volgens Krouwel de ChristenUnie pragmatischer is geworden.

Lees de regels 1 tot en met 17 van tekst 3.

In het beleidsprogramma 'Alle kansen voor alle kinderen' doet minister Rouvoet voorstellen om de jeugdcriminaliteit aan te pakken. Er wordt bij het bestrijden van criminaliteit onderscheid gemaakt tussen twee typen maatregelen: repressieve en preventieve.

- 2p 9 Leg uit welk type maatregelen minister Rouvoet voorstaat in de regels 1-17.

Lees de regels 18 tot en met 27 van tekst 3.

Sancties als straffen en maatregelen worden opgelegd met verschillende doelen. Eén van deze doelen is (generale) preventie.

- 2p 10 Welke twee **andere** doelen worden nagestreefd met een gebieds- of contactverbod voor jongeren die overlast veroorzaken?

In het wetsvoorstel voor een gebieds- of contactverbod krijgt de politie bevoegdheid zo'n verbod op te leggen aan overlast veroorzakende jongeren. Deze bevoegdheid moet eerst in de wet worden opgenomen, voordat de politie op grond daarvan mag optreden.

- 1p 11 Welk uitgangspunt van het strafrecht of strafprocesrecht is te herkennen in de eis dat bevoegdheden van de politie in de wet moeten staan?

Lees de regels 28 tot en met 55 van tekst 3.

Er bestaan verschillende theorieën om crimineel gedrag te verklaren. De bindingstheorie van Hirschi verklaart vooral waarom mensen geen crimineel gedrag vertonen. Het beleidsprogramma 'Aanpak Jeugdcriminaliteit' sluit aan bij de bindingstheorie.

- 4p **12** Geef eerst een beschrijving van de bindingstheorie.
Leg vervolgens uit dat het beleidsprogramma 'Aanpak Jeugdcriminaliteit' aansluit bij de bindingstheorie.

Maak gebruik van tekst 3.

Een kenmerk van de democratische rechtsstaat is de scheiding van machten, de zogenaamde 'trias politica'.

Van twee van de drie machten is een taak te herkennen in tekst 3.

- 2p **13** Welke twee machten zijn dit? Citeer de betreffende zinnen uit tekst 3 waarin de taak van ieder van die beide machten te vinden is. Vermeld daarbij de regelnummers.